

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:

Ilf. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusíthatnak.

Jobbra-balra.

A nagy francia forradalom gyenge királya: XVI. Lajos fellette fejére a frigiai sapkát, mellére tűzte a forradalmi kokárdát, a mikor a nép felhívására ehhez szónokolt. Mert a *nép úgy akarta*. — Vilmos, a németek hatalmas császára a napokban sisakkal a fején, győzelmes kardjával az oldalán intézte szózatát a Krupp ágyugyár munkásaihoz, amelyet a szavakkal végzett:

— Harcolunk minden ellen, ami szemben áll velünk, *akárméddig tartson!*

És nem elégült röhej volt a válasz, mint a szegény francia király szavaira, hanem egatverő éljenzés. Mert a *nép így akarja*. És a nép szava Isten szava. Ezt érzi maga a nép és tudja jól a császár, aki *olyan* nép szeretetétől "veve és lelkesedéstől támogatva, mint az övé, bizony rendíthetetlen hittel mondhatta el a szózatot:

— Erős várunk nekünk az Isten!

Ti frigiai... nem is: csőgőssipkás Károlyi Mihályok, a magyar nép is van ám olyan, mint a német! És a világsi fegyverletételt nem fogja megismételni helven év múltán a ti kedvetekért...

Vármegyénk szabályozása.

„Pápa vármegye” címet viseli a *Pápai Lapok* legutóbbi vezércikke, a mely annak a törekvésnek a kivására buzdít, hogy Pápa város és a pápai járás szakadjon el Veszprém vármegyétől és vagy alakuljon önálló vár-

megyévé, vagy pedig csatoltassék Győr megyéhez.

Pápai laptársunkat megelőzően *Veszprémvármegye* laptársunkban is olvastunk egy cikket, amely csakugy, mint a P. L., a kormány által terbevetett országos megyerendezést kedvező alkalom gyanánt felhasználni és azt javasolja, hogy vármegyénket ki kell egészíteni a Balaton zalai partjának a a tihanyi felszigetig tartozó részével. Mindkét laptárs — természetesen — felsorolja az okokat, amelyekkel eszméjét támogatni kívánja.

Nos, mi ezekre röviden kijelentjük, hogy egyik tervet sem helyeseljük. A vármegyéknek a kormány által kilátásba helyezett országos rendezése egészen más, *magasabb politikai célokat* szolgál. A háború nyomán fakadt nemzeti törekvések megerősödésének kihuzása az a nagy cél, amelynek elérésében kötelessége minden vármegye hazafiasan érző közönségének a kormány segítségére sietni. Ezt az alkalmat tehát kisded helyi törekvések megvalósítására kiaknázni egyáltalán nem helyes dolog. És csakis ebből a szempontból nem helyeseljük V. V. laptársunk megpendített tervét, mert annak felkarolása — uti figura docet — veszedelmes precedensül szolgálhat kontra is. Mink azt ajánljuk, hogy vármegyénk közönsége — divatos stílusban szólva — *területszerzési törekvé-*

seket ne tápláljon, de viszont ne is engedjen a saját területéből egy tapodtat sem.

Ez felel meg annak a nemesen józan szellemnek is, amit diplomáciánk e nagy élethalálharcban elfoglal. És nem akarjuk hinni, hogy Pápa és a járásának hazafias közönsége szemelől téveszteni a magasabb szempontokat olyan igazán kicsiny szempontokért, amilyennel a P. L. az elszakadási törekveseknek hangulatot kelteni igyekszik. Hogy rossz a vasuti összeköttetés Veszprém felé! Ugyan-ugyan, hát ez elegendő ok a hiútlenségre? Hát nincsenek Pápanak jóakaratu, nagy befolyású tényezői, akik ezt a — hogy úgy mondjuk — születési hibát valami módon feledtetni, megjavítani segítenének? Dehogy nincs! Ott van a város illusztris képviselője, dr. Antal Géza aki szűkebb hazájáért már eddig is a legönzettelebbül fáradozott. Ott van az új, jeles polgármester, dr. Tenzlinger József, akinek kiválóságától szintén csak a legjobbat várhatjuk. És itt van dr. Bibó Károly, a vármegyének legkisebb zugát is egyformán szerető alispán, aki bizonyára szívesen és egész lélekkel fog mindent megtenni azért, hogy Pápa fekvéséből eredő hátrányt e város és e járás lakosai ne érezzék.

Jól nézne ki az a vármegye, amelynek a központtól egy távolabb, esetleg szélén elterülő vidéke mingyárt el-

Jom Kipur.*)

— A zsidók engesztelési napja. —

Amikor e sorok napvilágot látnak, — a zsidó időszámítás szerint — 5679. évvel a világ teremtése után, Tisri hó tizedik napján ünneplik a zsidók Jom Kipurjukat, azaz az engesztelés nagy napját, köznyelven az u. n. hosszú böjtöt. Kérdődik pedig ez ünnep a megelőző nap estéjén és csak a következő nap éjjelével végződik. A vallásos, de a kevésbé hitbuzgó zsidó is a legszentebb ünnepnek tartja e napot és szigorú böjttel, mély áhitattal tölti el a hosszú órákat az Isten házában. Magára ölti bő halott ruháját, hogy élete végére emlékezzék, hogy arra gondoljon, minő semmis minden földi lény és mily könnyen hagyhatja ill. jólétének ragyogó terméit, hogy helyettük egy szerény kis helyet kapjon a csendes temetőben.

A zsidók e nagy napjának ünnepése a következőkből áll:

1.) Teljes munkaszünet.

2.) Nyilvános istenisztelet, amely az egész napon át szakadatlanul tart.

*) Lapunk egy nagyműveltségű barátjától kaptuk ez alkalmi sorokat, amelyek a legnagyobb zsidó ünnepek küszöbén bizonyára méltó érdeklődésre tarthatnak számot.

3.) Mindennemű érzelmi és testi élvezetől való szigorú tartózkodás, böjtölés.

Jeruzsálem pusztulása előtt, amikor a zsidóság disze, az ő templom még fennállott, az engesztelési napot egészen különös istenisztelettel emelte. Izrael főpapja végezte azt, akinek egyedül ez alkalommal volt megengedve egyszer egy évben, hogy a szentélybe belépjen.

Felette érdekes ama processzió, amelyben a főpap a templomban végzett szertartások után részt vett. A leírás egy római szenátornak, mint szemtanúnak leveléből van véve, amelyet az illető Jeruzsálemből Rómába küldött. A becses okiratot Jehuda ben Verga, Rabbi Salamon elődje őrizte meg, ugyanaz, aki a szentírás héber nyelven is közölte. A levél többek között ekként szól:

— Már hét nappal az engesztelési ünnep előtt, amely előttünk (már t. i. Izrael fiait előtt) a legszentebb ünnep, előkészítették a trónust és a zsölyveszéküket a főpap házában, a király, a főtörvényszéki elnökök, a nassi, valamint a főpap és helyettesei részére. Ezenfelül a hetven Sanhedrin részére hetven ezüstpénzt vert szék állott készen.

A papok legidősebbje a főpaphoz szívhazaszóló, intő beszédet tartott, amelyre a főpap meghatóltan válaszolt. Ekkor a király

barátságosan megmozdította őt, kegyelméről biztosította, ha a szentélyből vissza fog térni. Erre hangos szóval hirdették ki, hogy a főpap a processziót megnyitja, mire az egész nép hozzászegődött a kíséretéhez. Elől a királyi család tagjai mentek, majd Dávid házának utódai következtek egymásután rang és rend szerint.

A hírnök hangosan kiáltá: „Üdv Dávid házának!” Utának 36 ezer lévita következett; a hírnök kiáltá: „Tisztelet Lévi házának!” A papi helyettesek kék selyem, maguk a papok pedig, számra 24 ezren, fehér selyem ruhában voltak. Most az énekesek, citerások, kürtösök, kapusok, tömjénezők, a szent függöny szövei, az örök, a kincstárnokok, arki-váriusok, a templomban alkalmazott művészek, 70 Sanhedrin, száz ezüst bottal ellátott férfi, akik a menetet tartották szabadon és végre a főpap maga következett, aki után a papok párosan haladtak el. A utcák torkolatánál a főiskolák igazgatói állottak. A templom bejárata előtt a királyért, a főpapért, és a temploméért imádkoztak, mire oly hangos és erősen visszhangzó Ament mondtak, hogy a levegőben a madarak majdnem a földre hullottak. Ekkor főpap meghajolt a nép előtt, amely könnyek közt mély tisztelettel távozott. A két főpaphelyettes a főpapot

szakadni akarna tőle csak azért, mert hosszadalmas a vasuti utazás. Akkor akár örökké csatolgathatták a helyiségeket egyik vármegyétől a másikhoz, még sem lenne soha teljes a megoldás.

Arról, hogy Pápa visszakapja külön képviselőválasztó jogát, lehet beszélni. Azt is örömmel fogjuk üdvözölni, ha annyira fejlődik, hogy az önálló törvényhatósági joggal járó kötelezettségeket megbírija. De hogy egy kis vasuti összeköttetés miatt akarjon tőlük elpártolni, az ellen a legerélyesebben tiltakozunk.

Nem is hisszük, hogy azok, akik a megértésnek, az önzetlenségnek egy emelkedettebb fokára tudnak helyezkedni, helyeselnék ezt az — ismételjük — veszedelmes precedenst alkotó törekvést. —chl.—

Politikai hírek.

A főrendiház reformja. A szept. 9-i megyegyűlés foglalkozott politikai jellegű kérdésekkel, jobbra azt tartalmazó társtörvényhatósági felirattal. Így a többek között a főrendiház reformja tárgyában Kisküküllő vármegyének a kormányhoz és az országgyűlés két házához intézett s pártolás végett megküldött feliratával is, amely szerint a főrendiházba minden vármegye küldjön egy élete 30. évét betöltött, valamely főiskola képesítésével bíró tagot, tíz éves megbízással. Azonkívül kívánja a felirat, hogy a rajai legyenek a főrendiháznak a Tudomány Akadémia, a Petőfi- és Kisfaludy társaságok elnökei, a m. kir. tudományegyetem rektora és a kir. ítélőtáblák elnökei. — Vármegyénk közgyűlése a Petőfi és Kisfaludy társaságok elnökének mellőzésével pártolólággal foglalt állást a felirat mellett.

Az antiszemita ellen. Az alsóborsodi református egyház közgyűlésén főszóval Nagy Ferenc közlése az államtitkár és helyeselte a *protestáns sajtóakció* megindítását, amely minden felekezeti üggyel szemben a haladás ügyét.

elkísérte a szentek szentélyének ajtajáig, ahol társaitól elkülönítve vonult vissza mélyszégyen áhitat közepette. Így ment be a főpap a templomba. De még ünnepélyesebb, meghatóbb volt a templomból való eltávozás. Jeruzsálem egész lakossága hóféhr öltözetben, viaszgyertyával a kezében kísérte a főpapot, az ablakok, amelyeket tarka szőnyegek ékesítettek, fényesen ki voltak világítva.

A papoktól hallottam, hogy nemely évben a főpap csak éjfél felé érkezett a lakására, — oly nagy volt a kísérő népi tömeg telonsága. Mert habár mindenki bőjtölt az egész napon, senki sem ment haza mindaddig, amíg a főpap kezét meg nem csókolhatta. A következő napon a főpap nagy ebédet adott barátainak és rokonainak abból az alkalomból, hogy a szentek szentélyéből szerencsésen visszatért. Ezek után egy aranyból készített emléktáblát rendelt meg valamely művésznel ezzel a felirattal:

En N. N., a zsidó nemzetiség főpapja, N. N. főpap fia, a főpapi méltóságot viseltem az Isten nagy és szent templomában, a Mindenható tiszteletére, akinek neve dicsőíttessék; a világ... esztendejében. Ó,

— A református közvéleményt — mondta — fel kell hívni a társadalomban mutatkozó felekezeti türelmetlenség megdöbbentő példáira. A felekezeti üggyel szemben nálunk főleg az antiszemitaizmus alakjában nyilvánul meg. A mai súlyos időkben ezek a jelenségek fokozatosan veszedelmesek. Soha olyan nagy szükségére a magyar nemzetnek nem volt az antiszemitaizmusra, soha a felekezeti gyűlölet szítása nem volt oly káros, mint most. Kifejezésre kell juttatni, hogy minden embert saját egyéni értéke szerint, nem pedig felekezeti elfogultsággal kell megítélni. Megállapítható, hogy a magyar zsidóság becsületlenül kivette és kiveszi a részét a háborúból. Más körülmény az, amely az emberek közé e téren választalat von: a vagyoni különbség. A háboru alatt újra és újra tapasztalhattuk a vagyonfelelmes erejét és a háboru konjunktura folytán ez a vonal, amely a vagyont a vagyontalantól elválasztja, mind mélyebb szakadékká vált. Ezt a nagy szakadékot kell szociális reformokkal enyhíteni és a református egyháznak ennél a munkánál teljes erejével jelen kell lenni és jó példával kell előljárnia a felekezeti türelmet és együttérzést. Ezt a célt kell a protestáns sajtóakciónak szolgálnia.

A közéletmező államtitkár minden szavát aláírjuk. Mink is így gondolkozunk. A baj csak abban van, hogy azok nem gondolkoznak így, akik a legidegesebbek az antiszemitaizmus miatt, akik a tisztességtelen vagyonszerzés üldözését is felekezeti türelmetlenségnek minősítik és egy „fajta” „gazság”-ának nevezik, ha „rámutatnak az árdrágítókra.” Akik még gróf Tisza Istvánt és a mi lapunkat is antisemitának bélyegzik igazmondásukért, saját felekezettükkel szemben büntés elvakultságukban.

Hírek.

— Esküvő. Csikvándy Béla a 741. honvéd tábortábor gyűsereg vezér kapitánya és a Veszprémben székelő pótúteg parancsnoka a hó 12-én vezette oltárhoz Bpsten Lenk Delinkét, néhai Békéssy huszárkapitány özvegyét. A ny házaspart számosan halmozták el gratulációikkal tisztelőik és jóbarátai közül.

— Művész matiné. A veszprémi színházi évad kimagasló eseményének ígérkezik az a művész matiné, amelyet a szintársulat a 31. honvéd gyalogezred tisztikáranak közreműködésével a hó 22-én d. e. 11 órakor rendez az ezred elesett hőseinek özvegyei és árvái javára. A nemes cél érdekében a szintársulat legjobb erői fellépnek s pompás magánszámokkal, hangulatos páros jelene-

aki engem szolgálattételre méltatott, segítse meg fiamat is, akik szent tisztombem utódaim lesznek.”

Ebből a bibliai ragyogásból ma már vesztett a zsidók legnagyobb ünnepe; de ma is áhitattal ülnek meg mindazok, akik Mózes tanait követik. Amikor a nap lenyugtával a harsonát megfújják, az engesztelési ünnepnek vége van. A harsona a zsidóra nézve kiváló nagy jelentőségű, mert ez idézi emlékeztetésbe a hatalmas Sofár-hangot, amely ezredévek előtt a Sinai hegyen felhangzott. Ekkor nyilatkozta ki a Világ Ura az ő isteni tanát az emberi nem jóvoltára; ez idézi emlékeztetésbe az itélet nagy napját, a mikor az ember minden cselekedete megmérlegeltek, hogy érdem szerint osztassék jutalom vagy büntetés. Szent érzés járja át a vallásos jó hívő lelkét, amikor ezen mélabus, panaszle és ébresztő hangokat meghallja; magába száll és áhitattal fejezi be egész napi imáit, szívében a véték és bűn tévelyétől való megszabadítás érzetével. Könnyű és nyugodt lélekkel hagyja el az Isten házáat, hogy embertársai körében egy új és jobb esztendő örömeiben reménykedjék.

tekkel és kacagató szinpadit tréfákkal fogják szórakoztatni a közönséget. De meg fog jenni a dobogór az ezred tisztikáranak közönségünk által előnyösen ismert műkedvelő gárdája is: Szébenyi Gusztáv, Kuntis István századosok, Major István, Heller Marci főhadnagyok stb., akik ismételen be fogják bizonyítani, hogy a 31-esek nemcsak a harc-téren, hanem a forró deszkákon is kitűnően megállják a helyüket. A műsor gondos megválasztása, a szereplők ügyessége és lelkesedése már jó eleve biztosítja a művészmatiné erkölcsi sikerét. A rendezőség holnap, hétfőn kezdi meg a jegyek árusítását, a rendező színházi áron. Jegyek kaphatók a 31. honvéd árvaszék hivatalos helyiségében (Óvári-utca) naponta 10—12 és d. u. 3—6 óráig s az előadás napján a színházi pénztárnál. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra köszönettel fogad és nyugtázza a rendezőség.

— Kinevezés a pénzügymin. A pénzügyminiszter a veszprémi pénzügyigazgatósághoz dr. Radoch Lóránt ügyvédi jelöltet a X. fiz. osztályba ideiglenes minőségű p. ú. fogalmazóvá nevezte ki.

— Új katonai gyógyszerész. Az illetékes katonai parancsnokság a veszprémi cs. és kir. tartalék kórházban elhelyezett katonai gyógyszerész vezetésével Ince Kálmán veszprémi gyógyszerész, a Hosszu-utcai gyógyszerész tulajdonosát bízta meg. A nevezett gyógyszerész már Fehértemplomban és Tropauban is katonai gyógyszerészek vezetője volt.

— 20-ás ünnep Nagykanizsán. Szép és lélekemelő ünnepélyek keretében tartotta meg a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred az ő 20. as hetét, az ezred tüzkeresztéségének ötödik évfordulóját. A tábortábor misét dr. Rott Nándor megyéspüspök szorgalmazta fényes segédlettel, majd emelkedett szellemű szónoklatot tartott a hősközpontjának alapkövetelésénél. Az ünnepségeken a város és a vármegye előkelőségein kívül katonai méltóságok is részt vettek, továbbá számosan vármegyénkből, kivált Pápáról és a pápai járásból, ahonnan sokan sorozattak a nagykanizsai ezredbe.

— Új közjegyző. Az igazságügyminiszter Pulay Ferenc győri kir. közjegyzőhözlytetett közjegyzővé nevezte ki Bárfára. Az új közjegyző hosszú ideig Kenesey Móric udv. tanácsos, veszprémi kir. közjegyzőnél dolgozott a legteljesebb megelégedésre.

— Esterházy herceg a hadirokkantaknak. Az Országos Hadigondozó Tanács legutóbbi központi bizottsági ülésén gróf Teleki Pál elnök bejelentette, hogy igen nehéz kérdés a rokkantaknak földdel való ellátása, mert eddig mindössze hat esetben ajánlottak föl ingyen földterületet a részükre a Hadigondozó Hivatalnak, pénzügyi segítséget pedig egyetlen esetben sem. Alig hangzott el ez az elnöki megnyitó, már másnap herceg Esterházy Miklós bejelentette a Hadigondozó Hivatalnak, hogy uradalmanak 86 dunántúli községében részint beépített birtokot ajándékozott 813 hadirokkant család elhelyezésére. Ha ezekben a községekben a hadirokkantak nem kívánnak letelepedni, a Hadigondozónak jogában áll az ingatlanokat eladni és vételárakon más községben vásárolni ingatlant a rokkantaknak. — Ehhez a fényes cselekedethez nem kell bővebb kommentár. Megjegyzésül hozzá tehát mindössze csak azt a kérdést fűzzük: vajjon a népboldogító, radikális demokrata Károlyi Mihály gróf hány holdat ajándékozott hasonló célra az ő 40.000 hold birtokából?

— A Dalegyesület köréből. A Veszprémi Dalegyesület, Veszprém egyik legszebb és legkiválóbb kulturintézménye is megkezdte működését, a nyári szünet után folyó hó 19-én. A Dalegyesület elnöksége ezután hívja fel a város intelligens uriközönségét az egyesületben való aktív működésre, amellyel széles keretekre kiterjeszteni óhajtott, a ma-

gyar dal-kultuszát föblelő s fejlesztő terveit támogatni kívánna. Nemcsak a férfi kar kezdi meg munkálkodását, hanem a mult évben alakult s már első szereplés alkalmával szép sikert elért vegyeskar is. Az egyesület működő tagjai sorába belépni kívánók jelentkezhetnek az egyesület titkárnál.

— **Elégtétel egy szerkesztőnek.** A „Pápai Hírlap” felelős szerkesztője, Györi Gyula ref. főiskolai tanár és városi képviselő lapjában több ízben kritika tárgyává tette dr. Révész Arnold v. főmérnök hivatali működését, amire utóbbi a „Pápai Lapok” hasábjain sűrűs módorban válaszolt. Györi a bírósághoz fordult elégtételért, több városi képviselő pedig Pápa város egyik közgyűlése elé vitte a dolgot. A közgyűlés a főmérnök eljárását helytelenítette. Ezt a határozatot Révész megfellebbezte a vármegyéhez, amelynek áll. választmánya a város határozatát megváltoztatni javasolta, mivel a helytelenítés, ami egyetlen a dorgálással, fegyelmi harozat s erre a város nem volt illetékes. A szept. 9-i megyei közgyűlés azonban dr. Ovári Ferenc orsz. képviselő felszólalása folytán arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha egy képviselőtestületnek jogában áll valamely tagjának vagy hivatalnokának eljárása fölött elismerését kifejezni, akkor jogában áll azt elítélni is, ez még nem képez fegyelmi hatáskörbe lépést. A közgyűlés tehát Pápa város elítélő határozatát jóváhagyta.

— **Dohányjegyeket Veszprémben E** miatt küzdünk lapunkban a nyár óta, sajnos eléddig eredménytelenül. Pépig hogy mennyire jó dolog a jegyrendszer, annak ime egy újabb bizonyosságát hozza egy fővárosi lap debreceni híradása, amely így szól: „A pénzügyminiszter intézkedése a pénzügyigazgatóság a dohányáruval való visszaélés megállítására dohányjegyet elteléltetését rendelte el. Debrecenben a rendelet szerint minden tízennyolc éven felül levő férfi kaphat dohányjegyet. Összesen 25 000 jegy kiadásra számítottak, de csak 16 000 fejt jelentkezett. A jegy alapján megtörtént a dohánykiosztás s minden férfi 140 cigarettát, vagy 67 szivart, vagy 130 gram dohánnyt kapott egy hónapi szükségletének fedezésére. Ezenfelül szabadárgelt katonák számára körülbelül 3000 ideiglenes jegyet adtak ki. A jegy alapján tehát minden jelentkező megkapta a maga fejadagját, sőt még fölösleg is maradt, ami azt bizonyítja, hogy a rendszer megvalósítása előtt a dohányáru javarészt uzsorások kezébe került, akik többszörös áron adtak tul rajta. A szeptemberi fejadagot 220 cigarettára, illetve 87 szivarra vagy 150 gram cigarettára és 250 gram pipadohányra emelik föl és alkalmasint minden hónapban lesz emelés.” — Talán majd csak csak Veszprémben is elhatározza magát a pénzügyigazgatóság a dohányjegyrendszer kísérletére, ha majd itt is — a pénzügyminiszter intézkedik.

— **Veszprémi köztisztviselők beszerzési csoportja.** A csoport elnöksége ezulon értesíti a tagokat, hogy sovány és kövér sertés beszerzése iránt a sertésforgalmi iroda utján intézkedik s kilátás van arra, hogy esetleg leválogt sertés is fog kiutaltatni. Az előjegyzéseket már most be lehet jeleníteni a csoport hivatalfőnöke utján. — **Burgonya,** fejünkint 120 kilogram, kedvezményes áron lesz kapható. Jelentkezések hivatalonkint történhetnek a várostól hivatali utján beszerzendő vásárlási engedélyek bemutatása mellett. Gondoskodás történik **hüvelyesekről, hagymáról, káposztáról és egyéb zöldségfélék beszerzéséről.** Hétfőtől csütörtökig Bokrossy Ferenc kereskedőnél átvehetők a kiutalt rizs, köles és meszőzöda. Ugyanez idő alatt Szabó Bakos János kereskedőnél a **pótcukor** illetmények. A nyugdíjas tagok részére sikerült az elnökségnek egy helyiséget biztosítani a kir. pénzügyigazgatóságnál, ahol Neschnera Jenő nyug. főbányatanácsos hetenkint kétszer — később közlendő napokon — d. u. 3—5 óráig áll rendelkezésükre. Itt jelentkezéseket

is elintéz és elfogad. Az elnökség felkéri a csoport tagjait, hogy délelőtt fél 12-től fél 1 óráig keressék fel beszerzési ügyekben, mert ezen időn kívül hivatalos elfoglaltságánál fogva senkinek rendelkezésére nem áll.

— **Téli időszámítás.** Szept. 15.-ről 16.-ra virradó éjjelen megszűnik a nyári időszámítás és ismét a rendes középeurópai időszámítás lép életbe. Szept. 15.-én éjjel tehát az összes órákat visszaigazítják, a vasutakon is. A menetrend különben változatlan marad.

— **Spanyol nátha.** Az új háborus nyavalya Pápán is járványszerűen lépett fel, sőt az egyes járásokban is fordult elő szörványosan megbetegedés. Pápán már halálcselettel is végződött egy megbetegedés.

— **Megnyílt zeneiskola.** A veszprémi Városi Zeneiskola megkezdte működését. Beiratkozott 152 növendék, ebből a zongoratanzakra 101, a hegedűre 40, cimbalomra 4, gordonkára 1, magánénekre 4. Az igazgatóság tudatja a szülőkkel, hogy Békeffy Pálné: Illés Hedda urnő, okleveles zenetanárnőtt sikerült az intézet részére megnyerni. E szerint a Zeneiskolában jelenleg 4 zongora, 2 hegedű, 1 gordonka és 1 ének és cimbalomtanár működik. A kiváló, ügybuzgó igazgató, Gaál Sándor és a jeles tanári kar törekvése a legjobb kilátásokkal kecsget a Zeneiskola jövője szempontjából.

— **Fefekezeti tanítók családi pótléka.** A fefekezeti tanítók elmaradt családi pótlékát most tömegesen utalja ki a kultuszminiszter. Már eddig is igen sok beérkezett a vármegyei közgyűléshez s most vannak továbbítás alatt.

— **Veszprémvármegye német leírása.** A Lipcsében megjelenő „Leipziger Illustrierte Zeitung” c. képes folyóirat magyarországi vezérképviselése azzal a kérelemmel fordult Veszprém vármegyéhez, hogy kiadandó *Vest-Ungarn* című külön számának Veszprémvármegyét ismertető közleményei fejében 2500 korona utaltassék ki a részére. A keddi megyegyűlés tárgyalta a kérelmet s noha kissé borsosnak találta a német folyóirat pártfogásának ellenértéke, a fennálló viszonyokra való tekintettel s vármegyénk orkölcsi érdekeinek szempontjából 2000 koronát megszavaztak a kívánt célra. A német folyóirat jelzett számában dr. Ovári Ferenc orsz. képviselő, balatonszövetségi elnök a Balatont fogja ösmertetni, a Bakonyról pedig *Laczkó Dezso* nyug. főgimn. igazgató és vármegyei muzeum-igazgató tollából fog megjelenni közlemény.

— **A színház jövő heti műsora.** Hétfőn a „Princz” vigjáték, kedden „Tavas és szerelem” operett, szerdán „Tavas és szerelem” operett. Csütörtökön „Névtelen asszony” dráma, pénteken „Pacsirta” operett. Szombt d. u. „Az a huncut kéményespró”, este „Pacsirta” operettek. Vasárnap d. u. a „Kórista lány”, este a „Pacsirta” operettek kerülnek sorra. Előkészületben „Tul a nagykrivánon”.

— **Orvosok díjazása.** A vármegye legutóbbi közgyűlésén az orsz. orvosszövetség kérelmére a közgyűlés és körorvosok rendelési, látogatási díjait 10 százalékkal fel-emelte, illetőleg az arról alkotott szabályrendeletet e kérelem szerint módosította. A kilométerpénznél és fuvardíjnál pedig 40, illetve 70 fillér a javítás.

— **Zsirért iparcikkéket.** Megirtuk lapunk szept. 1-i számában, hogy a közéletmező miniszter a hadsereg szükségletének további biztosítása céljából hajlandó zsirért cserébe adni azokat az iparcikkéket, amelyek a lefolytatott gabonacseraakcióból még fennmaradtak. Ezt az intézkedését a miniszter most terjesztette ki Veszprémvármegyére, értesítvén arról az alispánt. A zsircseraakció kulcsa — amelyet már szintén közöltünk lapunk fentjelzett számában — tetemesen magasabb a gabonacserénél, vagyis a gazdák zsirjukért több iparcikkhez juthatnak,

mint a gabonacserével. A zsir szállításáról az Országos Sertésforgalmi Iroda veszprémi bizománysa, a Közgazdasági Bank és Takarékpénztár gondoskodik, az átvételt pedig a gabonacserét is eszközölt járási bizománysok eszközlik. És pedig *Veszprém városában és a veszprémi járásban* a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület; *Pápa városban és a pápai járásban* a m. kir. földmivessiskola; a *devecseri járásban* a Devecservidéki Gazdakör; a *zirci járásban* a Zirci Gazdakör és az *enyingi járásban* Heumann D. és Társa.

— **Szóda és lugkő.** Újabban 5700 kg. kristályszóda és 2500 kg. lugkő utaltatott ki a vármegye részére három veszprémi kereskedőnél, amelyet az alispán megfelelő arányban fog szétosztani a járasok és városok között.

— **Katonai felmentések kérelmezésének beszüntetése.** A honvédelmi miniszter a főispánok utján értesítette az elsőfoku hatóságokat, hogy olyan felmentetteknek további felmentés iránti kérelmet, akiknek felmentése nov. 30.-án lejár, a felszaporodott munkákra és papirhiányra való tekintettel ne terjesszék fel.

— **Gyújtó villám.** Balatonfőkaár község fölé szept. 6-án este 8 órakor mintegy 10 percig tartó vihar vonult keresztül erős villámlással. A villám Takács József házába beletörtött és porrá égette. Mivel az eső esett, a szél is csendesedett, a tűzoltók is megérkeztek, így a tűz tovább nem terjedhetett. A ház biztosítva volt, tehát a kárnak egyrésze megtérül. — Sajnos, vannak lelketlen emberek, akik azért mennek tüzet oltani, hogy a szerencsétlenséget a saját aljas céljaikra aknázzák ki. Itt is az első szobából Takács Józsefnek a falon függő zsebjárát és a leányának egy dobozban levő 260 koronáját, — amelyet mint varrónő a keresményeiből takarított meg — ellopták.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű borbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-zsappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-körös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos, Czermák Lipót, Incze Kálmán és Kocsuba Emil gyógyszerészárban.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap szeptember 8-i száma különös érdekességű dolgokat közöl: Kossuth Lajos két eddig ismeretlen öregkori levelét egy fiatal leányhoz, az agg szive utolsó fellobbanásának tanubizonyosságait, képeket József főhercegrő az olasz harc-téren, albaniai sikereink színhelyeiről, Omszktól, ahol a magyar hadifoglyok ezrei töltöttek hosszabb-rövidebb időt, a Nemzeti Szalon kiállításáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Berkes Imre regénye, Vári Rezső cikke Omszkról, cikk Beöthy Zsoltról, a Megátkozott szerelem című érdekesítő francia regény. Egyéb közlemények: Beöthy Zsolt arcképe s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Nép-lap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Színház.

Szerda, szept. 11. Reichenbach-Hermannak *Bilincsek* című 4 felvonásos zsidó-lárgyu drámája került színre a rendező Doktor János fordításában. A darabról ezuttal nem mondunk véleményt, mert elmondtuk azt már évekket ezelőtt, amikor Jégelöször előadták Veszprémben. A színészek játékáról azonban a legteljesebb elismerés hangján kell nyilatkoznunk. *Doktor János* nem hiába fordította le a darabot, de teljesen bele is élte magát annak tárgyába és az öreg, szentes zsidó nem könnyű szerepét, amelyben az apa ütközik az erősebb vallási rajongóval, igen szépen oldotta meg. Az ő értékes művészetének köszönhető, hogy a közönség elfogulatlan része is némi kiengesztelődést érzett a különben ellenszenves alak iránt. *Brádi* a kikeresztelkedett katonatiszt-fiu tragikus végű jellemét mutatta be finom kidolgozással. *Kovács Lulu* pedig a szerelmes Rachel lelki szenvedéseinek kölcsönzött megfelelő borús színezetet. Bizony igen sokan örültek a könyvtükre a valóban szép előadás alatt. A többi, kisebb-nagyobb szerepet betöltő mellékszereplők szintén nagyon ügyesen illeszkedtek bele a darabba és mozdították elő annak tárgyával is biztosított sikerét.

Csütörtök, szept. 12. Suhanc operett került színre. Magáról a darabról nem sok mondani valónk van. A szöveg igazi operett szöveg, a zenéje sem művészi, habár elég kellemes melódiai szövik át. Egy nyomdászinas huncutságairól van a darabban szó, aki végül is kieszközli, hogy a tábornok fia a nővérét, akibe szerelmes, feleségül vehesse. A címszerepet *Mezei Margit* alakította a nála megszokott kedvességgel. Éneke, játéka, tánca vonzó volt. A leány szerepét *Németh Irén* töltötte be nagy ügyekezettel, inkább azonban a hangjában rejlt, de még ki nem aknázott értékkel tevén szert sikerre. *Falussy* (tábornok), *Lónyay* (fia) voltak még a darab sok tapssal jutalmazott főbb szereplői. *Ligeti* (gyám) és *Gulyás* (filszeres) látták el a komikumot, nem egyszer túllépve azt a határt, amelyen túl már a „brettli” bohózkodása kezdődik.

Péntek, szept. 13. A kórista lány gyenge operett vonzott zsufolt házat. Pedig nem érdemelte meg, sem a gyenge mese, sem a minden melódiát nélkülöző, utolsó rendű zene, sem a vonatott, akadozó előadás. A címszerepet játszó *Mezey Margit*, a kitűnő táncos *Pataki*, a komikus páros jeleneteikben pompás *Vida Ilus* és *Ligeti*-váltak az est hősei. A darab hőse, a grófol alakító *Szalma* igen jó hanganyaggal rendelkezik, de úgy játszott, mint egy kis diák.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok teherterelei, részletes leírása az épületeknek, fundus inostruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

Vizkeletőgépet, Kömört, Rűht

leggyorsabb elmozdítása
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Minos sege, nem piszkít. Mindig eredeti procedés Dr. Fleisch-féle kérjünk.

Próba légey 3—K, nagy légey 5 K, család légey 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsma Ház „Pókó sz” gyógyszertára
Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

Iskolaszerek, rajzszerk, papirok,
minden e szakba vágó cikkek a

legelesőbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Birtokot

10-től 100 holdig,

esetleg erdővel
nagyobbat is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre

osztálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ara csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER-BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.
Viszontelárusítéknak árkedvezmény

KÖLCSÖNÖKET

kötvényviselőknak, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül; továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész halvaévi évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Vessék örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstneműeket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válasszbélyeg csatolandó.)

Perzsia, ———
Breitschwanz,
Sealskin ———

kabátok

Alaska, kék, ezüst,
fehér róka ———

boák

karmantyuk

nagy választékban

KEMÉNY SZÜCS

SZÖRMEÁRUHÁZABAN

Budapest, VI., Andrássy-ut 6.

Árjegyzék ingyen. Telefon 62-76.

Vidéki rendelések postán is eszközöltetnek.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejcsarnokot

megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek

mellett vásárolunk

tejet.

Arájanlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejcsarnok és Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

**Előre lássuk el magunkat
szőlőkötöző-papirzsineggel.**

A folytonos gyártási zavarok s a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezison lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag. Azért ajánljuk kitűnő Rafflapótté papirzsinégünket, kapható bármily nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra a

Papíráruházi és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VII., Rákóczy-ut 6.
Sürgőnycim: Papirtex. Telefon 83-63

**HIRDETÉSEKET
FÖLVESZ
A KIADÓHIVATAL.**